

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500891 Infermeria	OB	2	1

Professor de contacte

Nom: Maria Cònsul Giribet

Correu electrònic: Maria.Consul@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent

Manuel Quintanilla Martínez

Olga Mestres Soler

Antonia Arreciado Marañón

Prerequisits

Aquesta assignatura no contempla prerequisits

Objectius

Es tracta d'una assignatura emmarcada dins de la matèria de la Infermeria Clínica i s'imparteix en el primer semestre de segon curs.

OBJECTIU GENERAL:

Proporcionar a l'estudiant els coneixements, habilitats, actituds i valors necessaris per ajudar a les persones adultes que viuen un procés de salut i necessiten ajuda experta i competent en les besants preventiva, curativa i rehabilitadora del procés d'hospitalització i fins aconseguir autonomia per tenir cura i prendre decisions sobre la seva salut.

OBJECTIUS ESPECÍFICS:

En finalitzar l'estudi de les diferents unitats temàtiques l'alumne haurà de ser capaç de:

- Relacionar els factors etiològics i els **mecanismes fisiopatològics** amb les manifestacions clíniques dels problemes de salut més prevalents en els adults, pel que fa: a) la seguretat en el procés d'hospitalització, b) en el procés quirúrgic, c) en alteracions ingesta-eliminació, i d) en alteracions de mobilitat.
- Relacionar les dades que es poden obtenir en la **valoració** -mitjançant l'observació, l'entrevista i l'exploració física- amb els problemes de salut de la persona atesa.
- Analitzar la informació obtinguda en la valoració de la persona atesa per **identificar els diagnòstics infermers**, els **problemes interdependents** i els **d'autonomia**.
- Definir **objectius** per les activitats planificades que permetin l'**avaluació** de la seva idoneïtat.
- Considerar l'**optimització** del sistema sanitari proporcionant **cures de màxima qualitat**.

Competències

- Basar les intervencions infermeres en l'evidència científica i en els mitjans disponibles.
- "Demostrar que es comprenen, sense prejudicis, les persones: considerar-ne els aspectes físics, psicològics i socials, com a individus autònoms i independents; assegurar que es respectin les seves opinions, creences i valors, i garantir el dret a la intimitat, a través de la confidencialitat i el secret professional."
- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
- Fomentar estils de vida saludables, l'autocura, donant suport al manteniment de conductes preventives i terapèutiques.
- Identificar, analitzar i prendre l'opció resoluciva més adequada per donar resposta als problemes de l'àmbit professional, de manera eficient i eficaç.
- Oferir una atenció sanitària tècnica i professional adequada a les necessitats de salut de les persones ateses, d'acord amb l'estat de desenvolupament dels coneixements científics de cada moment i amb els nivells de qualitat i seguretat que s'estableixen a les normes legals i deontològiques aplicables.
- Planificar i dur a terme cures infermeres dirigides a persones, famílies o a grups, orientades als resultats en salut, i avaluar-ne l'impacte a través de guies de pràctica clínica i assistencial que descriuen els processos pels quals es diagnostica, tracta o cuida un problema de salut.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar les intervencions infermeres justificant-les amb evidències científiques i / o aportacions d'experts que les sustenten.
2. Argumentar amb evidències científiques la selecció de les cures infermeres més idònies per a una atenció professional adequada a les necessitats de salut de les persones.
3. Argumentar les intervencions infermeres amb evidència científica.
4. Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
5. Dissenyar estratègies que considerin els aspectes culturals i que garanteixin el respecte de les opinions, les creences i els valors, així com el dret a la intimitat i el secret professional.
6. Establir relacions entre els coneixements i la pràctica.
7. Explicar els factors de risc que incideixen en el procés de salut i malaltia.
8. Identificar, analitzar i prendre l'opció resoluciva més adequada per donar resposta als problemes de l'àmbit professional, de manera eficient i eficaç.
9. Identificar els factors de risc determinants en el procés de salut-malaltia a nivell físic, emocional i social.
10. Identificar estratègies orientades a la readaptació de la vida diària mitjançant recursos de proximitat i suport.
11. Identificar i explicar les guies de pràctiques clíniques i assistencials relacionades amb l'atenció de les demandes de salut de les persones durant tot el cicle vital i de les alteracions que es poden presentar, i proporcionar les cures necessàries en cada etapa.
12. Identificar les necessitats de salut durant les diferents etapes del cicle vital, des del moment del naixement fins al final de la vida.
13. Identificar les respostes psicosocials de les persones davant de les diferents situacions de salut (en particular, la malaltia i el patiment), i seleccionar les accions adequades per proporcionar-los ajuda.
14. Interpretar els aspectes culturals i els valors que determinen les conductes de salut.
15. Justificar les cures infermeres de qualitat adequades a les necessitats de salut.
16. Justificar les intervencions infermeres amb els processos fisiopatològics.
17. Planificar cures infermeres dirigides a persones, famílies o grups.
18. Plantejar propostes d'anàlisi fonamentades científicament i d'acord amb els recursos.
19. Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Continguts

1. SEGURETAT DEL PACIENT EN EL PROCÉS D'HOSPITALITZACIÓ

- Tipus de riscos a considerar per la seguretat del pacient.

- Concepte d'asèpsia, antisèpsia i esterilització.
- Tipus de protecció i aïllaments.
- Prevenció i control de la infecció nosocomial.
- Valoració i actuacions per prevenir i cuidar les lesions de la pell: Nafres per pressió; nafres arterials i venoses; procés de cicatrització natural.
- Valoració de les necessitats i planificació dels ensenyaments d'autocura.

2. SEGURETAT DEL PACIENT EN EL PROCÉS QUIRÚRGIC

- Valoració de necessitats, identificació de problemes, planificació de cuidatges a una persona que s'ha de sotmetre a un procés quirúrgic.
- Acollida i valoració en el procés postoperatori immediat.
- Control del dolor.
- Prevenció de la infecció quirúrgica. Síndrome inflamatòria i infecciosa. Valoració de ferides i drenatges.
- Prevenció del xoc.
- Planificació de l'alta hospitalària.

3. CUIDATGES D'INFERMERIA A PERSONES AMB PROBLEMES D'INGESTA, DIGESTIÓ I ELIMINACIÓ

- Valoració de necessitats, identificació de problemes de, planificació de cuidatges a una persona amb: vòmits; diarrees; restrenyiment i incontinència.
- Prevenció del desequilibri dels líquids corporals: edemes i deshidratació.
- Preparació de la persona que s'ha de sotmetre a procediments diagnòstics i terapèutics: sondatges gàstric, gastroscòpia, colonoscòpia i estomes.
- Prevenció de la infecció urinària.

4.- CUIDATGES D'INFERMERIA A PERSONES AMB PROBLEMES DE MOBILITAT

- Valoració de necessitats, identificació de problemes, planificació de cures infermeres a una persona amb problemes de mobilitat i alteracions neuromusculars.
- Cuidatges a les persones amb tractaments immobilitzadors

Metodologia

Metodologia

Les metodologies emprades seran les següents:

A.- SEMINARIS ESPECIALITZATS (SESP) mitjançant l' APRENTATGE BASAT EN PROBLEMES EN GRUP GRAN

Aquest es du a terme mitjançant sessions tutoritzades i presencials a l'aula per analitzar una situació problema. Amb aquest anàlisi l'estudiant adquireix habilitats per afrontar problemes, prioritzar i cercar informació, prendre decisions i avaluar la seva activitat.

Primera sessió de tutoria: dirigida pel professor/a responsable del grup per **analitzar la situació problema** (1hora). Primer treball en grups: La finalitat d'aquest treball de grup és que, a partir del coneixement que es té,

s'identifiqui tot el què es considera que s'ha d'aprendre i que estigui relacionat tant amb el problema plantejat com amb els resultats d'aprenentatge. El grup ha de confeccionar un llistat de preguntes que hagin sorgit en l'anàlisi de la situació amb l'objectiu d'elaborar un pla de treball en concordança amb les preguntes prioritzades i s'identifica possibles fonts d'informació. El professor/a recomanarà aquells temes que considera que han de ser d'estudi individual i pot suggerir fonts d'informació.

Segona sessió de tutoria: El grup discuteix les estratègies individuals de cerca i les fonts de consulta utilitzades per valorar críticament la informació recollida. Es discuteix el pla de treball planificat, on tots els components han de tenir l'oportunitat d'explicar la informació que han estudiat. Aquesta posta en comú permet fer una avaluació crítica i correcció del coneixement previ, alhora que avaluar críticament els raonaments del problema. També, l'abstracció dels principis i els conceptes que puguin ser aplicats a altres situacions anàlogues. D'aquesta sessió se'n derivarà un nou pla de treball per grups que serà exposat en la tercera sessió. Aquest pla inclourà la distribució per grups del treball de:

- Principis i conceptes que es poden aplicar a situacions semblants
- Priorització de les cures infermeres per la situació plantejada
- Disseny de díptics d'educació sanitària dirigit a les persones amb el problema de la situació
- Confecció de mapes conceptuals del problema plantejat
- Síntesis de les evidències infermeres que sobre el tema hi ha en la literatura científica.

Tercera sessió de tutoria: En aquesta s'analitza el nou pla de treball que ha de donar una visió global del problema amb una síntesi de l'aprenentatge i objectius assolits que (seran lliurats al Campus Virtual per poder-los compartir amb els estudiants i ser evidència d'avaluació). Finalitza la sessió amb l'autoavaluació, l'avaluació entre iguals i les aportacions del professor/a.

B.- TEORIA

Es contemplan classes amb tot el grup de matrícula amb una dinàmica cooperativa i participativa amb l'objectiu que l'estudiant tingui oportunitat de fer un aprenentatge més significatiu. En aquest sentit -i amb la consideració que l'aprenentatge sempre és un fenomen individual però que es produeix en un context d'intercanvi amb els altres-, s'estructurarà el desenvolupament de la classe a partir de conceptes que l'estudiant haurà d'haver estudiat prèviament i que s'hauran explicat bé en el Campus Virtual o en sessions anteriors. Aquest disseny ha de permetre: a) l'avaluació continuada dels coneixements previs que aporta l'estudiant en iniciar la sessió i de la responsabilitat en la gestió del seu aprenentatge, b) rebre retroalimentació per part de companys i del/la docent, i d) clarificar i resoldre dubtes a l'hora d'aplicar els coneixements per part del/la docent amb exposicions explicatives.

C.- PRÀCTIQUES DE LABORATORI (PLABs)

Les pràctiques de laboratori es realitzen en espais especialitzats i permeten l'adquisició d'habilitats clíniques mitjançant la manipulació simulada de procediments i tècniques. S'hi desenvoluparan les tècniques i procediments bàsics abans de la pràctica clínica als centres assistencials en el Pràcticum II).

D.- TUTORIES INDIVIDUALITZADES

Les tutories individualitzades es realitzaran en cas de detectar alguna dificultat de seguiment dels aprenentatges- es podran concretar contactant prèviament per e-mail amb el professorat responsable.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
PRÀCTIQUES DE LABORATORI (PLAB)	12	0,48	6, 18
SEMINARIS ESPECIALITZATS (SESP)	12	0,48	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19

TEORIA (TE)	28	1,12	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 15, 16, 18, 19
Tipus: Autònomes			
ESTUDI PERSONAL	93	3,72	1, 2, 5, 6, 7, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 19

Avaluació

Avaluació

L'avaluació de l'assignatura contempla els següents apartats:

El 40% de la nota final serà de l'avaluació **formativa dels seminaris especialitzats (ABP)** . Aquesta nota es compartirà amb les assignatures integrades i es configura de la següent manera:

- El 20% amb una rúbrica que contempla la responsabilitat, les habilitats d'aprenentatge, la comunicació i el treball en grup.
- El 20% amb el lliurament al Campus Virtual del material elaborat a partir de la tercera sessió. Aquesta nota serà compartida amb les assignatures integrades.

El 50% de la nota final serà l'obtinguda en l'**avaluació escrita mitjançant proves objectives**. Té com objectiu avaluar l'adquisició de coneixements de l'assignatura i l'autonomia per plantejar l'anàlisi de problemes. Aquesta avaluació és durà a terme mitjançant un examen escrit donant resposta a preguntes obertes i/o tancades relacionades amb els casos treballats de manera integrada al llarg de la unitat. En aquesta prova s'avaluarà també competències transversals com: expressió escrita, coherència argumental i la gestió del coneixement seleccionat.

El 10% de la nota final serà l'obtinguda en les **pràctiques de laboratori** que són obligatòries i s'avalua l'assistència i aprofitament responsable de les sessions. Cada falta d'assistència restarà un 0,25 de la nota final.

OBTENCIÓ DE LA QUALIFICACIÓ FINAL

El requisit per a l'obtenció de la nota final és haver-se presentat a totes les parts avaluatives i haver-les aprovat en un 5.

Es considerarà **No avaluable**, de totes les assignatures integrades que configuren la unitat, quan l'estudiant hagi faltat al 30% dels seminaris especialitzats amb l'ABP. També, quan l'estudiant no tingui evidències de la resta de les activitats d'avaluació. Segons l'acord 4.4 del Consell de Govern 17/11/2010 de la normativa d'avaluació, les qualificacions seran:

Del 0 a 4,9 = **Suspens**

Del 5,0 al 6,9 = **Aprovat**

Del 7,0 al 8,9 = **Notable**

Del 9,0 al 10 = **Matrícula d'Honor**

L'estudiant té dret a la revisió de les proves d'avaluació. Per a tal fi es concretarà la data al campus virtual.

La valoració de les situacions especials i particulars serà valorada per una comissió avaluadora configurada a tal efecte.

Els estudiants que no hagin superat l'assignatura per mitjà de l'avaluació continuada es podrà presentar a una prova final de síntesi.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Assistència i participació a classe i seminaris	10%	0	0	4, 6, 7, 9, 16, 18
Avaluació escrita mitjançant proves objectives: ítems de resposta múltiple / preguntes obertes	50%	2,5	0,1	1, 2, 3, 5, 6, 7, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19
Avaluació mitjançant casos pràctics i resolució de problemes	40%	2,5	0,1	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19

Bibliografia

En l'Aprenentatge Basat en Problemes l'estudiant ha de fer-se competent en la cerca d'informació i lectura crítica de la mateixa. En la primera sessió i en funció del pla de treball plantejat, els estudiants esbrinen quines són les fons d'informació adients per al seu pla de treball. En la segona sessió expliquen les dificultats que han tingut en la cerca i confronten les evidències. En funció d'aquest treball compartit raonen la idoneïtat o no, de la mateixa.

Aquests són els motius fonamentals pels quals es considera oportú presentar un llistat reduït de bibliografia. Pel que fas a les pràctiques de laboratori, el material docent estarà disponible al Campus Virtual de l'assignatura. Per a les sessions de classe teòrica es presentarà al Campus Virtual els documents recomenats per realitzar l'estudi previa a les mateixes.

BIBLIOGRAFIA:

- Smeltzer S; Bare B; Hinkle JL; Cheever KH. **Enfermería Medicoquirúrgica de Brunner L, Suddarth D**, 2 VOLS. Edició 12^a. LWW Espanya: 2013.
- Williams L; Hopper P. **Enfermería Medicoquirúrgica**. Edició 3a edició. Mac Graw Hill Interamericana de España 2009.
- Le Mone, P; Burke K. **Enfermería Medicoquirúrgica. Pensamiento crítico en la asistencia del paciente**, 2 VOLS. Edició 4a. Pearson Educación S. A. 2009
- NANDA-I. **Diagnósticos enfermeros: definiciones y clasificación 2012-2014**. Edició Elsevier España S.L: 2012
- Carpenito L. **Planes de cuidados y documentación clínica en enfermería**. Edició 4^a. McGraw-Hill Interamericana. Madrid: 2005

RECURSOS INTERNET:

- <http://seguretatdelspacients.gencat.cat/es/>
- http://canalsalut.gencat.cat/ca/home_professionals/recursos/guies_de_practica_clinica/directori/
- <https://www.fisterra.com/guias-clinicas/especialidad/>